

Samfundet S:t Erik
Stockholm

YTTRANDE

Stockholms läns landsting
Tillväxt-och regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm
registrator.trf@sll.se

2016-09-06

RUFS 2050 - Nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen Dnr TRN 2016-0047. Samrådsförslag 8 april – 30 september 2016

Samfundet S:t Erik har koncentrerat sig på att granska samrådsförslaget RUFS 2050 – Nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen med utgångspunkt från dess sannolika konsekvenser för att dämpa exploateringsstrycket på stadsmiljöer med stora historiska, naturrelaterade, sociala och konstnärliga värden samt att stärka attraktiviteten i alternativa etableringsmiljöer. Det är särskilt viktigt att vinna genomslag för synsätt och utvecklingsåtgärder som leder till att exploateringsstrycket på Stockholms city och på malmarna avlastas. Vi finner att dessa aspekter inte lyfts fram tillräckligt i förslaget.

Vi stödjer förslaget att främja en mer flerkärnig fysisk struktur som gynnar en utveckling enligt den strukturbild för Stockholms län som representerar ett mer jämnt fördelat bebyggelseutvecklingsalternativ i länet (Fördelningsalternativ A) samt att underlätta samspelet mellan städerna i östra Mellansverige. Det innebär att de regionala stadskärnor inom Stockholmsområdet, som har en storregional koppling (strukturbild B), bör få en ökad betydelse till år 2050. Men det redovisade materialet övertygar inte om förmågan att påverka utvecklingen i önskad riktning.

Samfundet S:t Erik är en förening som har funnits i mer än hundra år. Den tillkom en gång i världen för att förhindra rivning av Gamla stan. Fortfarande ligger fokus på att värna och vidareutveckla historiska och andra miljökvantiteter i Stockholms byggda miljö. Samfundet ger ut en uppskattad årsbok, ordnar visningar och föredrag för medlemskretsen samt bevakar och påverkar stadens fysiska utveckling, inte minst genom ett aktivt remissarbete och stadsbyggnadsseminarier som är öppna för både medlemmar och allmänheten. Styrelsen består av välmeriterade experter inom olika områden. www.samfundetsterik.se

Historien har visat att Stockholms bebyggelseutveckling genomgått perioder av stark expansion under flera olika epoker. I Samfundet S:t Eriks Årsbok 2014, *Stockholms Byggnadskultur*, och Samfundet S:t Eriks Årsbok 2016, *Invandrat och utvandrat*, som publiceras inom kort, åskådliggörs viktiga planeringsförutsättningar som på sin tid, och på de då aktuella platserna, underlättade ett högkvalitativt byggande i högt tempo. I årsböckerna återfinns flera exempel på samhällliga initiativ som underlättade framväxten av sådana stadsmiljöer som idag hör till de vi uppskattar allra mest. Det har till stor del handlat om kombinationer av politisk vilja och

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundetsterik.se www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

beslutskraft, kvalificerad planeringskompetens samt ändamålsenliga regelverk som inneburit att olika aktörer mobiliserats och att investeringar i den byggda miljön har kanaliserats på eftersträvat sätt. Samhälleliga utbyggnader av transportsystemet i form av kajer, gatunätet på malmarna, esplanadsystemet, spårvägar, tunnelbanor, vägar och järnvägar liksom vatten, avlopp och andra tekniska försörjningssystem samt parkanläggningar har skapat förutsättningar för etableringar och byggande. Inte sällan anpassades regelverken för att säkerställa viktiga egenskaper och samtidigt underlätta byggandet. Men det finns också gott om exempel på bebyggda områden som lider brist på miljökvaliteter, och som behöver förbättras, men där investeringsviljan är svag.

Idag har vi en situation där vi inte bara upplever bostadsbrist och trängsel. Vi ser också att många utbyggnader och andra investeringar ofta lokaliseras till de allra mest attraktiva stadsdelarna. Både i Stockholms innerstad och utanför tullarna pågår en snabb förtätning som i flera fall hotar viktiga värden. Fortfarande rivs äldre kulturhistoriskt intressant bebyggelse på malmarna. Många befintliga byggnader får fler våningar, gårdar byggs in, fasader och lokaler förändras. Gator skuggas, parker och grönområden krymper och utemiljön slits ner när allt fler ska dela på gemensamma ytor. I omvandlingsområdena byggs nya stadsdelar med mycket hög exploatering.

Samtidigt ökar den geografiska socio-ekonomiska segregationen i regionen. De som kan, väljer bort stadsdelar som inte erbjuder en tillräckligt attraktiv livsmiljö. Situationen är alarmrande.

Samfundet finner att det redovisade förslagen, de alternativa strukturbilderna för bebyggelseutvecklingen i länet liksom illustrationerna av de olika flerkärniga utvecklingsperspektiv som redovisas, ger ett värdefullt underlag för fortsatt planering. Men de konkreta förslag som ska leda till önskad utveckling saknas. I texten hänvisas till politiska förhandlingar eller kommande planeringsskeden.

Historien har visat att det krävs samhällelig kraftsamling och beslutsamhet för att kunna uppnå önskad utveckling. Under alla tider har kombinerade lösningar för att utveckla transportsystemen, den nya bebyggelsen och utemiljön väglett stadsbygdens fortsatta utveckling. Planeringskompetens och internationella referenser, har ofta visat sig vara grundläggande.

Den byggda miljöns upplevelsevärden och livskvaliteten i närmiljön i kombination med den fysiska tillgängligheten och möjligheterna att nå andra människor och verksamheter är en viktig förutsättning för att människor ska vilja bo och verka på en viss plats. Detta kombinerade perspektiv saknas i samrådsförslaget till Rufs 2050.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Susanne Ingo
vice ordförande

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundetsterik.se www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950